

717045
30 januari 2018

NOTITIE REIKWIJDTE EN
DETAILNIVEAU
WINDPARK AGRO-WIND
REUSEL

Vereniging High-Tech Agro
Campus Reusel

Duurzame oplossingen in
energie, klimaat en milieu

Postbus 579
7550 AN Hengelo
Telefoon (074) 248 99 40

Documenttitel	Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windpark Agro-Wind Reusel
Soort document	Definitief Concept
Datum	30 januari 2018
Projectnummer	717045
Opdrachtgever	Vereniging High-Tech Agro Campus Reusel
Auteur	Wouter Pustjens, Pondera Consult
Vrijgave	Maarten Jaspers Faijer, Pondera Consult

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
1.1	Initiatief	1
1.2	M.e.r.-procedure	2
1.3	Initiatiefnemers en bevoegd gezag	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Beleidskader	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Europees en rijksbeleid	7
2.3	Provinciaal beleid	10
2.4	Gemeentelijk beleid	11
3	Voorgenomen activiteit en alternatieven	13
3.1	Voornemen	13
3.2	Alternatieven	14
4	Mogelijke effecten en maatregelen	19
4.1	Mogelijke effecten	19
4.2	Effectbeoordeling	22
4.3	Mitigerende maatregelen	24
4.4	Leemten in kennis en informatie	24
4.5	Evaluatie	24
5	Procedures en besluitvorming	25
5.1	Inleiding	25
5.2	Ruimtelijke procedure	25
5.3	M.e.r.-procedure	26
5.4	Vergunningen	28
5.5	Informatie en inspraak	28

BIJLAGE:

Bijlage 1. Gebruikte afkortingen en begrippen

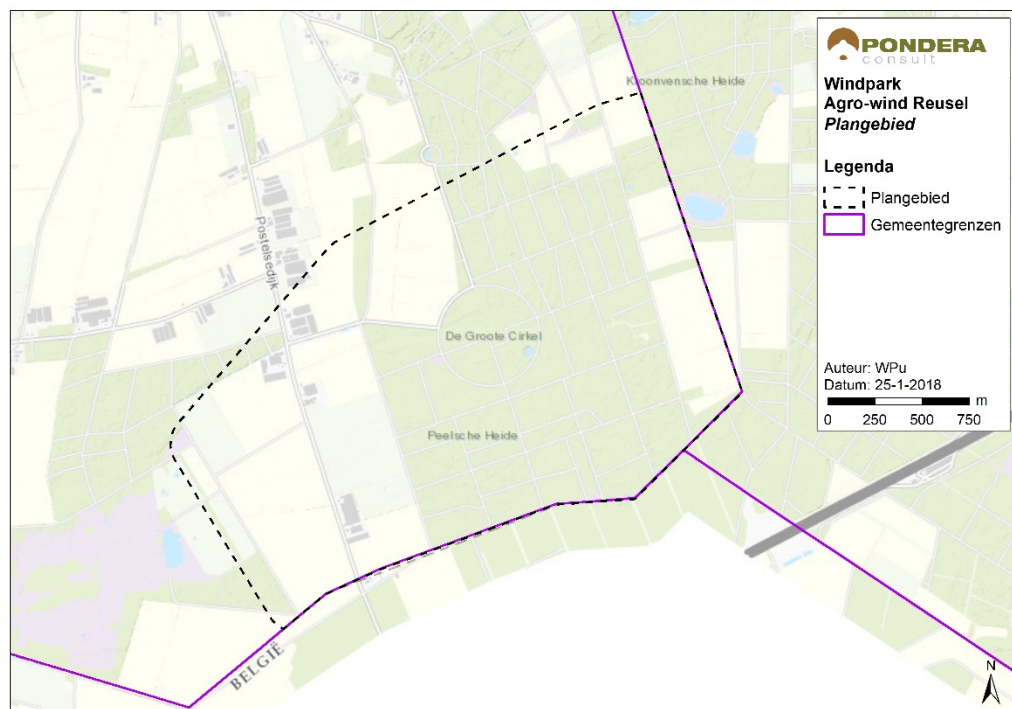
1 INLEIDING

1.1 Initiatief

In 2015 zijn achttien agrarische ondernemers en bewoners uit Reusel Zuid een samenwerkingsverband aangegaan om innovatie en duurzaamheid in de landbouw te stimuleren. Ze hebben de Vereniging High Tech Agro Campus (VHTAC) opgericht, met als kernwaarden een schoon milieu (lucht, water, bodem), een optimaal niveau van dierenwelzijn, een slimme energie-infrastructuur en een optimale benutting van duurzame bronnen en reststromen. Op het moment van schrijven is het aantal leden gegroeid tot 26.

De realisatie van een windpark in het buitengebied van Reusel is onderdeel van de plannen van de vereniging en zal worden ontwikkeld onder de naam Windpark Agro-Wind Reusel (voorheen; Windpark Kempengrens). Het initiatief omvat een windpark van 8 tot 11 windturbines. Het plaatsingsgebied bevindt zich in de gemeente Reusel-De Mierden, 25 km ten zuidwesten van Eindhoven (Figuur 1.1). Het gebied wordt gekenmerkt door bos en agrarisch landschap. Aan de Laarakkerdijk, ten westen van de Postelsedijk, staan sinds 2015 vijf windturbines die door Eneco geëxploiteerd worden. Ten zuiden van het plaatsingsgebied bevindt zich de Nederlands-Belgische Grens.

Figuur 1.1 Plaatsingsgebied (plangebied) Windpark Agro-Wind Reusel

In de Klimaatvisie “Energienutraal in 2025” van de Kempengemeenten, waartoe Reusel-De Mierden behoort, wordt de ambitie benoemd om in 2025 de energievraag door energie-

besparende en energie-efficiënte maatregelen fors te laten dalen, en het restant op te wekken met hernieuwbare energie. Het initiatief van VHTAC sluit hierbij aan.

De provincie is op zoek naar breed gedragen projecten die van onderaf worden opgezet als 'grassroot-ontwikkeling'. Op 18 november 2016 is de Provinciale Verordening Ruimte gewijzigd, waardoor mogelijkheden geboden worden voor windprojecten buiten het 'zoekgebied voor windturbines'. De gemeente Reusel-De Mierden doorloopt momenteel een procedure voor het herzien van het bestemmingsplan Buitengebied 2017. Dit plan bevat nieuwe regels voor de intensieve veehouderij en de grondgebonden veehouderij, maar voorziet niet in de plaatsing van windturbines in het beoogde plangebied. De procedure voor dit plan is echter stilgelegd, waardoor het vigerende plan het 'bestemmingsplan Buitengebied 2009' is.

Het uitgangspunt van dit initiatief is ondermeer het ondersteunen van de lokale energietransitie. VHTAC hecht er daarom waarde aan de ontwikkeling en realisatie van het windpark goed af te stemmen met de omgeving en naburige bedrijven. Alle direct-omwonenden¹ binnen een afstand van 900 meter tot het windpark zijn lid of kunnen lid worden van de Vereniging. Het bestuur van deze vereniging is belast met de (plan)ontwikkeling van het windpark, dat wordt gecontroleerd een aangestuurd door de Algemene Leden Vergadering. Op deze wijze worden de direct-omwonenden betrokken en kunnen zij meebeslissen in de ontwikkeling.

Notitie reikwijdte en detailniveau

Met het publiceren van deze notitie reikwijdte en detailniveau wordt bekend gemaakt dat een m.e.r. wordt doorlopen. De notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) biedt daarbij inzicht in wat in deze m.e.r. onderzocht gaat worden en op welk manier dit gebeurt. In deze NRD worden de nader te onderzoeken alternatieven gepresenteerd, op basis waarvan de mogelijke milieueffecten in beeld worden gebracht. Deze effecten worden vervolgens beoordeeld aan de hand van een beoordelingskader, welke tevens in deze NRD is opgenomen. Eenieder kan een reactie geven op deze notitie en daarmee invloed uitoefenen op wat onderzocht wordt en op welke wijze dat gebeurt.

1.2 M.e.r.-procedure

M.e.r.-plicht

De procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) is voorgeschreven op grond van nationale en Europese wetgeving, indien er sprake is van activiteiten met potentieel aanzienlijke milieueffecten. Het doel van de m.e.r. is om te verzekeren dat adequate milieuinformatie beschikbaar is ten behoeve van de besluitvorming over dergelijke activiteiten.

Deze activiteiten zijn opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage. De inhoudelijke vereisten aan een milieueffectrapport (MER) zijn vastgelegd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. De m.e.r.-procedure mondt uit in een rapport, het milieueffectrapport (MER). Er wordt onderscheid gemaakt in het planMER en het projectMER. In Kader 1.1 zijn deze typen

¹ Als in deze NRD wordt gerefereerd aan 'direct-omwonenden' wordt primair bedoeld op bewoners en bedrijven binnen de 900 meter contour. Indien gerefereerd wordt aan alle bewoners en bedrijven ook in een verdere omtrek van het beoogde windpark, is in deze NRD het begrip 'omgeving' gebruikt.

'MER' kort toegelicht. Het voornemen is om voor het Windpark Agro-Wind Reusel een project-m.e.r te doorlopen.

De oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark valt onder de m.e.r.-regelgeving. In het Besluit milieueffectrapportage zijn windparken opgenomen in onderdeel D van de bijlage van het besluit. Het betreft categorie D22.2, windparken met een gezamenlijk vermogen van 15 MW of meer, of bestaande uit 10 windturbines of meer. Windpark Agro-Wind Reusel overschrijdt het gezamenlijk vermogen van 15 MW, dus er kan worden gesteld dat deze m.e.r.- (beoordelings)plichtig is.

In principe is er sprake van een project-m.e.r.-beoordelingsplicht, omdat de activiteit in onderdeel D is opgenomen. Dit houdt in dat het bevoegd gezag (in dit geval de gemeente Reusel-De Mierden) moet beoordelen of het doorlopen van een project-m.e.r. noodzakelijk is. De initiatiefnemers hebben, gezien de aard en schaal van het project, ervoor gekozen te anticiperen op een mogelijk besluit door het project-m.e.r. uit te gaan voeren. Een beoordeling door het bevoegd gezag of inderdaad een project-m.e.r. noodzakelijk is voor de omgevingsvergunning kan daarom achterwege blijven.

Kader 1.1 PlanMER en projectMER

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een planMER en een projectMER. Het verschil tussen een planMER en een projectMER is de scope en het detailniveau.

PlanMER

Een planMER is vereist voor plannen waarin de locatie voor een activiteit met potentieel aanzienlijke milieueffecten, zoals een windpark, wordt aangewezen, of als voor dit plan een zogenaamde Passende Beoordeling dient te worden opgesteld, waarin de effecten op een Natura 2000-gebied in beeld worden gebracht. Het planMER wordt opgesteld ten behoeve van het inpassingsplan. Dit zal niet het geval zijn voor dit project; er wordt geen planMER doorlopen.

ProjectMER

Een projectMER is vereist voor besluiten over activiteiten met potentieel aanzienlijke milieueffecten. Dit betreft bijvoorbeeld het besluit op de aanvraag om een omgevingsvergunning.

Het projectMER heeft betrekking op de milieueffecten van de concrete uitwerking van het plan. Voor een windpark betreft een concrete uitwerking het bepalen van de posities van de windturbines. De effecten van een dergelijke opstelling en van opstellingsvarianten worden door middel van onderzoek in detail bepaald en afgezet tegen de geldende milieueisen, waarbij beoordeeld wordt of aan deze eisen kan worden voldaan.

Notitie reikwijdte en detailniveau

Deze conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau voor de m.e.r.-procedure is de eerste stap ten behoeve van het opstellen van het MER. Het doel van het opstellen en publiceren van deze conceptnotitie is om betrokkenen en belanghebbenden te informeren over de inhoud en diepgang (de reikwijdte en het detailniveau) van het nog op te stellen MER. Het doel is eveneens om betrokkenen en belanghebbenden in dit stadium te raadplegen om reacties te kunnen meenemen in de uit te voeren onderzoeken. De binnengekomen reacties (zienswijzen) en adviezen worden betrokken bij de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau die door het

bevoegde gezag zal worden vastgesteld. De definitieve notitie zal het uitgangspunt zijn voor het opstellen van het MER.

1.3 Initiatiefnemers en bevoegd gezag

Initiatiefnemer project

Vereniging High Tech Agro Campus (VHTAC) is initiatiefnemer van Windpark Agro-Wind Reusel en treedt op als ontwikkelaar van het project. Nadere informatie over de initiatiefnemer is te vinden op de website www.hightechagrocampus.nl. Het ontwikkelen en realiseren van het windpark omvat technische, organisatorische en financiële afweging- en beslismomenten, waaronder het bepalen van opstellingsalternatieven, communicatie met de omgeving, het financieren van de bouw en het selecteren van een windturbineleverancier. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van het projectMER.

Tabel 1.1 Contactgegevens initiatiefnemer

Initiatiefnemer	Vereniging High Tech Agro Campus
E-mailadres	info@hightechagrocampus.nl

Bevoegd gezag

Voor de aanleg een windpark met een omvang tussen de 5 en 100 MW zijn Provinciale Staten (PS) op basis van artikel 9e van de Elektriciteitswet 1998 in beginsel bevoegd gezag. Gedeputeerde staten van Noord-Brabant heeft op 9 januari 2018 besloten deze verantwoordelijkheid terug te leggen bij de gemeente Reusel-De Mierden.

De provincie geeft op grond van de Wet milieubeheer (Wm) een advies inzake de reikwijdte en het detailniveau van de informatie ten behoeve van het MER en beoordeelt het MER hier uiteindelijk ook op. Het MER is een bijlage bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Tabel 1.2 Contactgegevens bevoegd gezag

Bevoegd gezag	Gemeente Reusel-De Mierden
Adres	Postbus 11 5540 AA Reusel-De Mierden
E-mailadres	gemeente@reuseldemierden.nl

Er zijn mogelijk ook nog andere vergunningen of ontheffingen nodig voor het windpark. Te denken valt aan vergunningen in het kader van de Wet Natuurbescherming en een watervergunning. De bevoegde gezagen hiervoor zijn respectievelijk de provincie Noord-Brabant en het Waterschap De Dommel. Of, en zo ja welke, vergunningen er verder nodig zijn voor dit windpark zal duidelijk worden gedurende de uitvoering van het MER.

1.4 Leeswijzer

Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau bestaat uit een vijftal hoofdstukken. In hoofdstuk 2 is het beleidskader beschreven; het beleid van de verschillende relevante overheden. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in het windpark en de te onderscheiden inrichtingsalternatieven. Hoofdstuk 4 gaat

in op mogelijke effecten die een windpark teweeg kan brengen en geeft een voorstel voor het beoordelingskader waarop de inrichtingsalternatieven voor het windpark worden beoordeeld in het MER. Hoofdstuk 5 geeft tot slot een overzicht van de te doorlopen procedure die wordt gevolgd om tot realisatie van het windpark te komen.

2 BELEIDSKADER

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is, in hoofdlijnen, het beleidskader van het Rijk, de provincie Noord-Brabant en gemeente Reusel-De Mierden geschetst waarbinnen het Windpark Agro-Wind Reusel wordt ontwikkeld. Het beleidskader is relevant aangezien dit enerzijds de achtergrond schetst van het windenergiebeleid in Nederland en anderzijds kaders bevat voor de concrete ruimtelijke ontwikkeling van windenergie in het plangebied.

2.2 Europees en rijksbeleid

Beleid ten aanzien van duurzame energie en windenergie

De Europese Unie (EU) en het Rijk streven ernaar de klimaatverandering te beperken door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, onder meer bevestigd door de ondertekening van het Kyoto-verdrag, de Cancun-overeenkomst (2010) en het klimaatakkoord van Parijs (2015). Een deel van deze broeikasgassen komt vrij bij de verbranding van fossiele brandstoffen voor het opwekken van energie. Door voor de opwekking van energie over te stappen op hernieuwbare (of duurzame) energiebronnen waarbij bij de opwekking van energie geen of minder broeikasgassen vrijkomen, kan de uitstoot worden verminderd.

Tegelijkertijd wordt ernaar gestreefd om het aandeel energie uit hernieuwbare energiebronnen te vergroten aangezien fossiele brandstoffen eindig zijn en deze vooral buiten Europa beschikbaar zijn. Hierdoor is Nederland in belangrijke mate afhankelijk van regio's buiten Europa, waaronder ook instabiele regio's. Hernieuwbare energie, zoals windenergie, levert daarmee een bijdrage aan de zekerheid van de Nederlandse energievoorziening.

De Nederlandse energiehuishouding moet duurzamer en minder afhankelijk worden van eindige fossiele brandstoffen, aldus de Energieagenda². Energie is een noodzakelijke voorwaarde voor het functioneren van de samenleving in alle facetten. Afnemers moeten kunnen rekenen op betrouwbare energie tegen concurrerende prijzen. Met het oog op het klimaat en de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen is een overgang naar een duurzame energiehuishouding nodig.

Energieakkoord

Meer dan 40 organisaties sloten in 2013 het Energieakkoord voor duurzame groei³, waarin gezamenlijke ambities zijn geformuleerd voor de verduurzaming van de samenleving en economie. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Deze ambities sluiten aan bij in Europees verband geformuleerde doelstellingen waaraan de lidstaten zich gecommitteerd hebben. Deze EU-doelstelling voor duurzame energie bedraagt 14% van het finale energiegebruik in 2020.

In het Energieakkoord is het streven vastgelegd om 14% van de energievoorziening te produceren uit hernieuwbare energiebronnen in 2020. Dit aandeel wordt in 2023 verhoogd tot 16%. Tevens zijn doelen gesteld voor het vergroten van de hoeveelheid windenergie. In 2020

² Ministerie van EZ (2016). Energieagenda: naar een CO2-arme energievoorziening

³ Sociaal Economische Raad, september 2013

dient 6.000 MW windenergie op land geïnstalleerd te zijn, in 2023 moet 4.450 MW windenergie op zee zijn bijgeplaatst. Eind 2017 is het opgestelde vermogen aan windenergie op land ongeveer 4225,5 MW.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De “Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte” (SVIR, maart 2012) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Het is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie wordt in het SVIR aangemerkt als een nationaal belang. Het Rijk stelt op het gebied van energie dat voor de opwekking en het transport van energie voldoende ruimte gereserveerd moet worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening moet omhoog.

Voor grootschalige windenergie is in het SVIR het volgende opgenomen: *“Rijk en provincies zorgen voor het ruimtelijk mogelijk maken van de doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020. Niet alle delen van Nederland zijn geschikt voor grootschalige winning van windenergie. Het Rijk heeft in de SVIR gebieden op land aangegeven die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden gaat het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aanwijzen. Hierbij worden ook de provinciale reserveringen voor windenergie betrokken. Deze gebieden zullen nader worden uitgewerkt in de rijksstructuurvisie “Windenergie op Land”.*

Structuurvisie Windenergie op Land (SvWOL)

De doelstelling van de Structuurvisie Wind op Land⁴ is zodanige ruimtelijke voorwaarden te scheppen dat begin 2020 een opwekkingsvermogen van ten minste 6.000 MW aan windturbines op land operationeel is. Daarvoor worden drie soorten beleid gepresenteerd:

1. Visie: bundeling in gebieden die geschikt zijn voor grootschalige windenergie (windparken met een vermogen groter dan 100MW) en daarmee andere gebieden vrijhouden van grootschalige windenergie. Bij het ruimtelijk ontwerp van windturbineprojecten aansluiten bij de hoofdkenmerken van het landschap.
2. Aanwijzen van concrete gebieden die geschikt zijn voor grootschalige windturbineparken. Het kabinet zal initiatieven voor windturbineparken met een omvang van ten minste 100 MW toetsen aan deze gebieden.
3. Taakverdeling tussen Rijk en provincies bij het ruimtelijk mogelijk maken van windenergie, en de prestatieafspraken die daarover met het IPO zijn gemaakt. Verder wordt ingegaan op beleidsonderwerpen die van groot belang zijn voor het slagen van de doelen voor windenergie, zoals de stimuleringsregeling SDE+ en het landelijke elektriciteitsnet.

Binnen de provincie Noord-Brabant bevinden zich geen SvWOL gebieden. Derhalve maakt het plangebied geen deel uit van de aangewezen gebieden voor grootschalige windenergie (windparken >100 MW), maar draagt wel bij aan het behalen van de doelstelling van 6.000 MW aan windenergie op land in 2020. De SvWOL geeft provincies en gemeenten de mogelijkheid om buiten de voor grootschalige windenergie aangewezen gebieden planologische ruimte te bieden voor windparken kleiner dan 100 MW.

⁴ Ministeries van IenM en EZ (2014), Structuurvisie Wind op Land (SWOL)

Wet Natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de wet zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt.

Gebiedsbescherming

In de nieuwe wet vervalt de status van de Beschermden Natuurmonumenten. Deze vallen vrijwel altijd (op enkele kleine gebieden na) binnen Natura 2000 of het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en houden dus via deze wegen indirect wel bescherming, zij het niet in dezelfde mate.

Soortenbescherming in Wet natuurbescherming

Relevante wetgeving op het gebied van de soortenbescherming is uitgewerkt in hoofdstuk 3 van de Wet Natuurbescherming (Wnb) en de daaruit voortvloeiende wijzigingen in de Provinciale Verordening Ruimte. De bescherming van flora en faunasoorten is in de Wnb opgedeeld in twee beschermingscategorieën:

- Strikt beschermde soorten:
 - Soorten van de Vogelrichtlijn (art. 3.1);
 - Soorten van de Habitatrichtlijn (art. 3.5).
- Overige beschermde soorten:
 - Nationaal beschermde soorten (art. 3.10).

Voor beide categorieën geldt dat het verboden is opzettelijk exemplaren te doden, vangen of plukken, en voortplantingsverblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen. Een belangrijk verschil tussen beide beschermingsregimes is dat voor de strikt beschermde soorten ook het opzettelijk verontrusten verboden is, terwijl dit voor de overige beschermde soorten niet het geval is.

Voor vogels geldt daarnaast dat het opzettelijk storen niet verboden is in geval de storing niet van wezenlijk invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het beschermingsregime van de overige (nationaal) beschermde soorten is voor elke soort gelijk. Wel kunnen provincies bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 eerste lid uit de Wnb verlenen voor deze soorten. Deze vrijstellingslijst is opgenomen in de Verordening natuurbescherming Provincie Noord-Brabant.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het Rijk en de provincies hebben afspraken gemaakt over de planologische en kwalitatieve bescherming van de NNN. In het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat ingrepen niet zijn toegestaan als de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN significant worden aangetast, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. Het Natuurnetwerk Nederland is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) is uitgewerkt in de Verordening Ruimte Noord-Brabant.

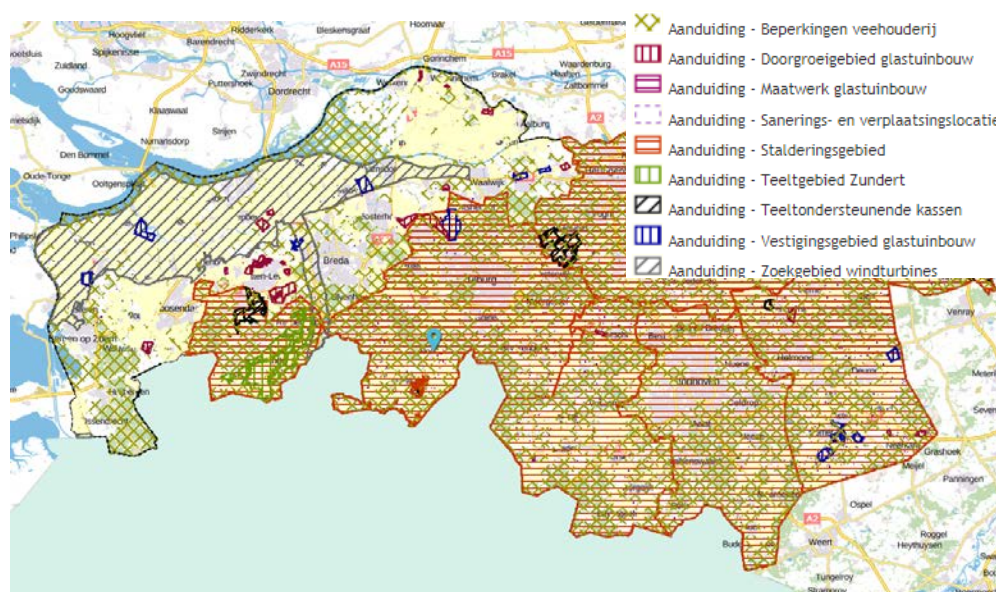
2.3 Provinciaal beleid

De provincie Noord-Brabant heeft met het Rijk afgesproken een doelstelling van minimaal 470,5 MW aan windenergie in haar provincie te hebben gerealiseerd in 2020. Deze doelstelling vormt een belangrijke bijdrage aan de generieke doelstelling van het Rijk (6.000 MW wind op land) en is vastgelegd in afspraken tussen het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Rijk (afspraken over wind op land met IPO, brief van minister Kamp aan de Tweede Kamer van 31 januari 2013 en definitief akkoord juni 2013). Om aan deze afspraak te voldoen, faciliteert de provincie een zoekproces voor gemeenten en regio's om tot goede locaties te komen. Eind 2017 stond in Noord-Brabant 218,7 MW aan windenergie opgesteld.⁵

Verordening Ruimte 2016

Zoals uit Figuur 2.1 blijkt, ligt het zoekgebied voor windturbines niet in de gemeente Reusel-De Mierden. Op 18 november 2016 is de Verordening Ruimte echter gewijzigd, waardoor mogelijkheden geboden worden voor windprojecten buiten het zoekgebied voor windturbines. Dit onder de voorwaarden dat er sprake is van meerwaarde (sociale participatie) en dat de locatie past binnen de uitgangspunten van de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening.

Figuur 2.1 Themakaart agrarische ontwikkeling en windturbines

Bron: Verordening ruimte Noord-Brabant

De verordening meldt in artikel 7.19 dat de nieuwvestiging van windturbines in gemengd landelijk gebied met een bouwhoogte van tenminste 25 meter mogelijk is als:

- er sprake is van een geclusterde opstelling van minimaal 3 windturbines;
- als de windturbines direct aansluitend zijn gesitueerd aan gronden bestemd als middelzwaar en zwaar bedrijventerrein, met een bruto omvang van tenminste 20 hectare. Hiervan kan worden afgeweken als de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft. Deze maatschappelijke meerwaarde moet worden onderbouwd vanaf de volgende criteria:

⁵ Monitor Wind op Land 2016. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Vierde editie, 1 mei 2017

- o de mogelijkheid voor de omgeving om direct te participeren in het project;
- o de bijdrage aan het oplossen van een maatschappelijk of ruimtelijk probleem;
- o de bijdrage aan het realiseren van een maatschappelijk of ruimtelijk doel.

Natuurnetwerk Brabant

Het Rijk heeft het beheer van de Ecologische Hoofdstructuur bij de provincies neergelegd onder het Natuurnetwerk Nederland. De Provincie Noord-Brabant heeft dit vertaald naar het Natuurnetwerk Brabant, kortweg NNB. Dit heeft als doel om van de bestaande en nieuwe natuur een goed functionerend netwerk te maken. Artikel 5 van de Verordening Ruimte stelt dat alle bestemmingsplannen die toepassing hebben op het Natuurnetwerk Brabant (NNB) toezien op het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de gebieden en daarbij de benodigde regels stellen ter bescherming van de ecologische waarden en kenmerken.

In navolging van het 'nee-tenzij-principe' kan Gedeputeerde Staten de begrenzing van het NNB wijzigen om zodoende een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. Een verzoek om herbegrenzing moet voldoen aan de bepalingen uit de Verordening Ruimte. Indien verstoring van NNB gebieden plaatsvindt, dient dit fysiek of financieel te worden gecompenseerd. Bij fysieke compensatie wordt de omvang van de compensatie bepaald door de omvang van het vernietigde of verstoorde oppervlak en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur. Fysieke compensatie vindt plaats in niet-gerealiseerde delen van het NNB of ecologische verbindingszones. De financiële compensatie wordt bepaald op grond van de omvang van de compensatieverplichting.

Groenblauwe mantel

De Verordening Ruimte stelt tevens regels aan de Groenblauwe mantel, waarin nieuwvestiging van windturbines van ten minste 25 meter bouwhoogte mogelijk is als wordt voldaan aan dezelfde voorschriften zoals vermeld in artikel 7.19 (zie voorgaande paragraaf).

2.4 Gemeentelijk beleid

Kempische klimaatvisie “Energienutraal in 2025”

De Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden hebben gezamenlijk de Klimaatvisie ‘Energienutraal in 2025’ opgesteld ten aanzien van energie en klimaat die zorgt voor gebundelde inspanningen en een gelijk speelveld voor alle maatschappelijke actoren in de Kempen. De Kempische klimaatvisie is er niet alleen op gericht om als regio energienutraal te worden in 2025, maar richt zich eveneens op het bereiken van een brede Kempische alliantie die samen werkt aan een betrouwbare, betaalbare en schone energievoorziening in de Kempen. De aanpak van de VHTAC sluit hierop aan.

Geldend bestemmingsplan

Het plangebied is gelegen in het vigerende bestemmingsplan ‘Buitengebied 2009’. Dit bestemmingsplan maakt alleen windenergie mogelijk in de zogenaamde toplocatie (Zuidwest Reusel, waar Windpark Laarakkerdijk is gerealiseerd). Het in voorbereiding zijnde, maar stilgelegde bestemmingsplan “Buitengebied 2017” van de gemeente Reusel-De Mierden maakt bij vaststelling de ontwikkeling van windenergie in het plangebied vooralsnog niet mogelijk. Ter plaatse van het geplande windpark gelden voornamelijk de bestemmingen “Agrarisch met waarden” en “bos”. In het plangebied is verder een enkele kavel voorzien van de bestemming

“Agrarisch”. Het bestemmingsplan biedt momenteel ruimte om binnen het bouw- of bestemmingsvlak een windmolen met maximale ashoogte van 15 meter te realiseren. Het huidige en toekomstige bestemmingsplan biedt daarmee geen ruimte voor Windpark Agro-Wind Reusel.

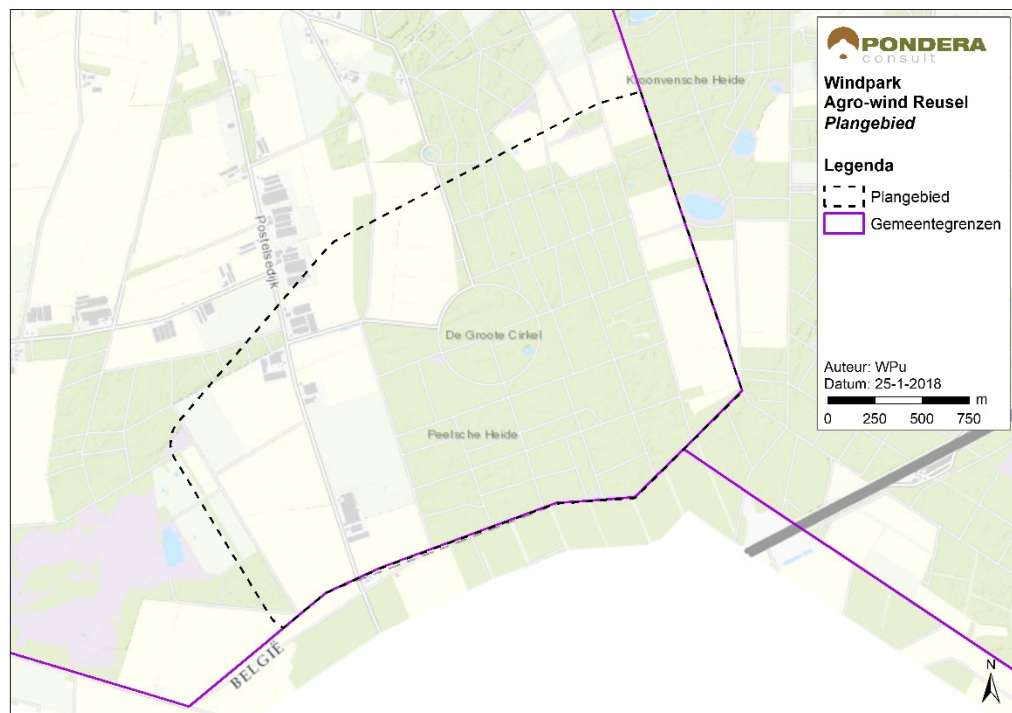
3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voornemen

De voorgenomen activiteit betreft de bouw en aanleg van een windpark, inclusief de daarbij behorende infrastructuur en aansluitend de exploitatie hiervan. De tijdsduur van bouw en aanleg beslaat naar verwachting een periode van enkele maanden na aanvang van de werkzaamheden. De exploitatie heeft een volcontinu karakter (24-uurs bedrijfsvoering) en is bedoeld voor de duur van de uiteindelijke vergunning. De technische levensduur van de turbines bedraagt minimaal 20 jaar. Verlenging is mogelijk na herkeuring.

Het plangebied waarbinnen wordt onderzocht of de turbines kunnen worden geplaatst is in Figuur 3.1 weergegeven. In het MER wordt het beoogde windpark nader gedefinieerd en vastgelegd. Tevens worden in het MER de definitieve alternatieven ontwikkeld die met elkaar vergeleken worden.

Figuur 3.1 Plaatsingsgebied (plangebied) windturbines

Windturbines en infrastructuur

Tot het windpark en de infrastructuur van het park behoren onder andere (geen uitputtende opsomming):

- windturbines met fundering;
- toegangswegen tot de windturbines;
- opstelplaats voor een kraan per windturbine;
- schakelstation ten behoeve van het leveren van de elektriciteit aan het openbare net;
- bekabeling (inclusief kunstwerken bij kruising van watergangen en wegen) van turbines naar schakelstation en van het schakelstation naar de hoogspanningsnetaansluiting.

De te plaatsen windturbines zullen gecertificeerd en van een commercieel beschikbaar type zijn. Het exacte turbinetype dat zal worden toegepast is in dit stadium nog niet bekend. Gezien de snelle ontwikkelingen die windturbines op dit moment ondergaan en de vaak lange doorlooptijd van procedures om een windpark te kunnen gaan bouwen, is het niet wenselijk om reeds in de planfase voor een specifiek windturbinetype te kiezen. Om een goede afweging te kunnen maken, zal het MER daarom uitgaan van turbineklassen, waarbinnen voorbeeldturbines als uitgangspunt worden genomen.

3.2 Alternatieven

3.2.1 Referentiesituatie

De referentiesituatie (nulalternatief) is de huidige situatie met inbegrip van autonome ontwikkelingen⁶. Dit is de situatie waarbij het windturbinepark niet wordt gerealiseerd. Het gebied zal zich dan ontwikkelen conform vastgesteld of voorgenomen beleid, maar zonder realisatie van de windturbines. Deze situatie dient als referentiekader voor de effectbeschrijving.

3.2.2 Inrichtingsalternatieven

In het kader van het MER worden alternatieve windparkopstellingen met elkaar vergeleken. Sinds 2016 zijn meerdere opstellingsvarianten verkend voor de plaatsing van meerdere windturbines, verdeeld over twee lijnopstellingen. Initieel heeft de vereniging het voornemen gehad om twee lijnopstellingen met circa 8 – 10 windturbines te onderzoeken. Met deze input heeft het bestuur informatie uitgewisseld met de omgeving middels een informatieavond. Naar aanleiding daarvan heeft een vervolgoverleg plaatsgevonden. Uit dit overleg is het de vereniging meegegeven om voldoende afstand aan te houden tot de woningen aan de noordzijde van het plangebied. Daarbij is de overweging meegegeven ook naar de plaatsing van windturbines te kijken ten westen van de twee lijnopstellingen, aan de westzijde van de Postelsedijk. Hier lijkt voldoende ruimte te zijn voor een lijnopstelling van 3 windturbines. De VHTAC heeft ingestemd met het inkorten van de oorspronkelijke lijnen, waardoor ruime afstand wordt gehouden tot de noordelijk gelegen woningen. Hierdoor ontstaan drie lijnopstellingen, op

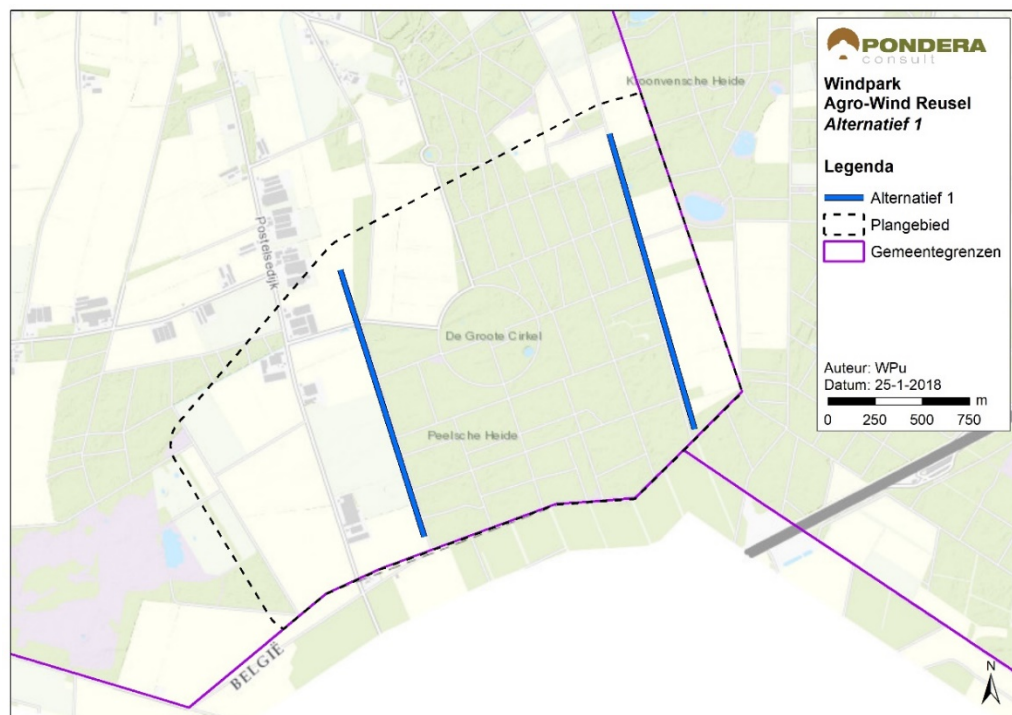
⁶ Autonome ontwikkelingen zijn op zich zelf staande ontwikkelingen die onafhankelijk van het windpark plaatsvinden en waarover al een besluit is genomen (bijvoorbeeld bestemmingsplan of vergunning verleend). Tot dusverre zijn er geen (grootschalige) autonome ontwikkelingen in de directe omgeving van het windpark bekend. Wel zijn er plannen ten aanzien van een windpark in de gemeente Bladel. Deze ontwikkeling zal op gepaste wijze worden betrokken in de effectbeoordeling.

basis waarvan drie alternatieven worden samengesteld. In de volgende subparagrafen worden deze nader toegelicht.

Alternatief 1

Uit vooronderzoek blijkt dat langs de Postelsedijk en langs de Strook in Reusel-Zuid en parallel aan het reeds bestaande Windpark Reusel-De Mierden van Eneco aan de Laarakkerdijk ruimte beschikbaar is voor circa 8 windturbines in twee rij-opstellingen van 4 windturbines. Hieruit is alternatief 1 tot stand gekomen (zie Figuur 3.2). De blauw gearceerde lijn geeft het gebied aan waarlangs de plaatsingsmogelijkheden worden verkend. De lijnen bieden ruimte voor elk 4 windturbines. Alternatief 1 is voorgelegd aan de direct-omwonenden. De exacte plaatsbepaling van de windturbines is nog niet nader vastgesteld. Wel geeft de lijn in noord-zuid lengte de uiterste mogelijkheden aan voor de plaatsing van windturbines. Ten zuiden wordt het plangebied begrensd door de landsgrens met België en ten noorden wordt het plangebied begrensd door de afgestemde minimale afstand tot de woningen aan De Peel. De lijnen geven de uiterste noord-zuid georiënteerde plaatsing van de mast aan, waar in de begrenzing van het plangebied ook de rotoroverslag is opgenomen.

Figuur 3.2 Illustratie alternatief 1

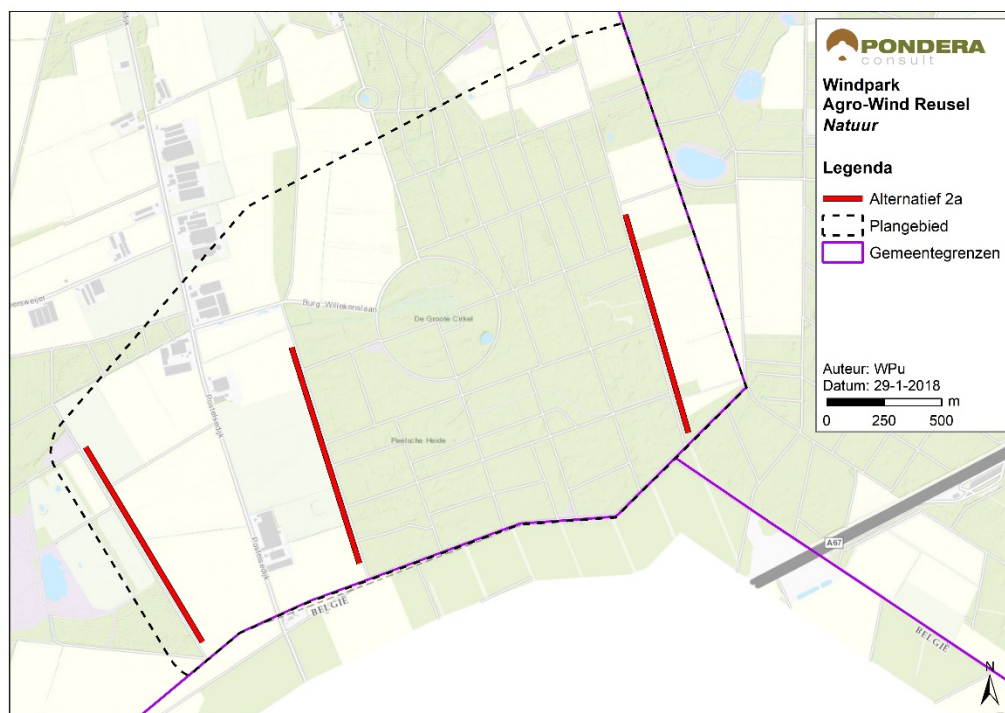
Alternatief 2

Zoals eerder beschreven in deze paragraaf is het tweede alternatief na overleg met de omgeving tot stand gekomen en brengen de initiatiefnemers een derde lijn in. Deze extra lijn biedt ruimte voor de plaatsing van 3 windturbines, wat in lijn is met de provinciale verordening. Deze schrijft voor dat een lijnopstelling in een windpark minimaal uit drie windturbines bestaat. Door de toevoeging van deze derde lijn ontstaan er twee sub-alternatieven; 2a en 2b.

Alternatief 2a

Met Alternatief 2a wordt een alternatief onderzocht dat bestaat uit negen windturbines, geplaatst over de drie lijnopstellingen. Hierdoor worden de meest noordelijke turbines in de oostelijke lijnen op een grotere afstand geplaatst van de woningen ten noorden van het plangebied. Zie hiervoor Figuur 3.3.

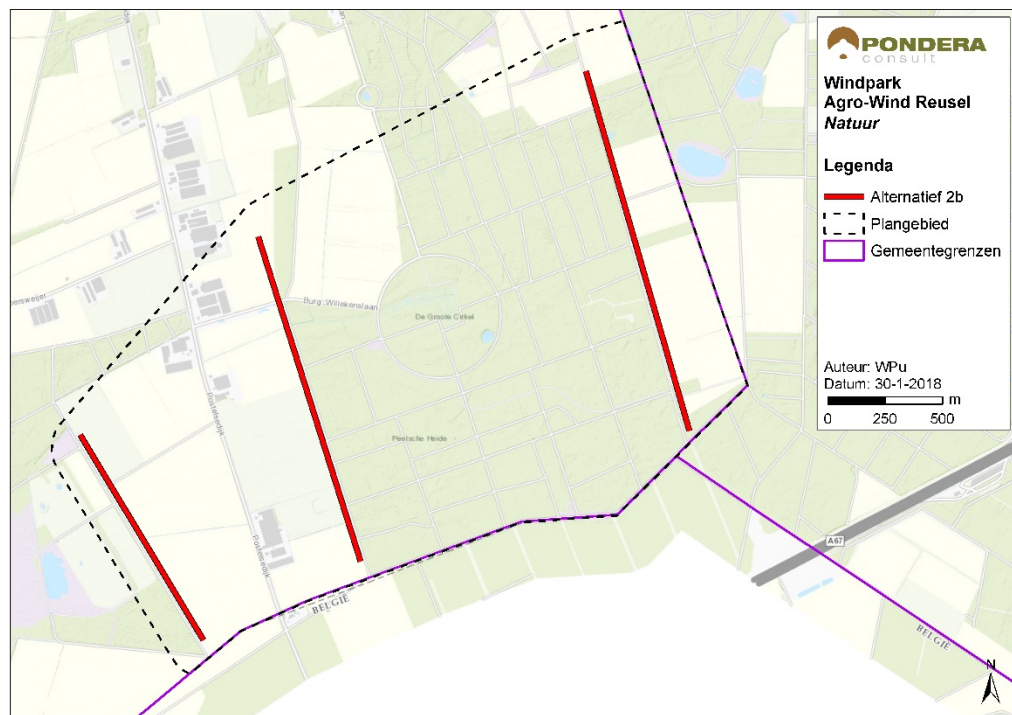
Figuur 3.3 Illustratie alternatief 2a

Alternatief 2b

Dit alternatief combineert de opstellingsvariant van twee keer vier windturbines, inclusief de westelijke lijn bestaande uit drie turbines. In totaal bestaat dit alternatief uit 11 windturbines, verdeeld over drie lijnopstellingen.

Figuur 3.4 Illustratie alternatief 2b

Het aantal turbines per alternatief is vastgesteld. In het MER worden de alternatieven op exact locatieniveau uitgewerkt en gepresenteerd.

Afmetingen windturbines (varianten)

Omdat het plangebied zich bevindt in een bosrijke locatie in het binnenland met een relatief lage gemiddelde windsnelheid, stelt de economische haalbaarheid van het project eisen aan de dimensionering van de windturbines. Om deze reden is gekozen uit te gaan van grote windturbintypes met een hoge ashoogte. In de m.e.r. zullen een tweetal varianten in windturbines onderzocht worden. De maximale tiphoogte is 250 meter en minimale tiphoogte is 185 meter.

De locatie van dit plangebied bevindt zich in een IEC 3-categorie gebied, waarbinnen windturbines met grote afmetingen gebruikelijk zijn. Windturbines met kleine afmetingen (<150 meter tiphoogte) worden op deze locatie niet (meer) als economisch haalbaar geacht en leveren een kleinere bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstelling van de gemeente en provincie op.

Samenvattend wordt voorgesteld om onderstaande alternatieven en varianten te onderzoeken in het MER (nader uit te werken en te bepalen in het MER). In het MER worden de exacte locaties en daarmee de te onderzoeken alternatieven definitief vastgelegd.

Tabel 3.1 Te onderzoeken locatiealternatieven

Alternatief	Aantal turbines
Alternatief 1: door initiatiefnemer ingebrachte en door direct-omwonenden gedragen opstelling	8 windturbines
Alternatief 2a: na overleg met de omgeving door initiatiefnemer ingebrachte opstelling	9 windturbines
Alternatief 2b: na overleg met de omgeving door initiatiefnemer ingebrachte opstelling	11 windturbines

Tabel 3.2 Te onderzoeken varianten van turbines

Windturbine onderdeel	Variant 'groot'	Variant 'klein'
Ashoogte	165 meter	120 meter
Rotordiameter	170 meter	130 meter
Tiphoogte	250 meter	185 meter

3.2.3 Voorkeursalternatief

De initiatiefnemer zal in overleg met het bevoegd gezag op basis van de resultaten van het MER inzake de inrichtingsalternatieven en de varianten, gecombineerd met andere overwegingen een voorkeursalternatief (VKA) bepalen ten behoeve van de vergunningaanvragen. Dit kan alternatief 1, 2a of 2b zijn, een combinatie van beide alternatieven of een aanpassing van één van de alternatieven, en zal passen binnen de bandbreedte die de varianten mogelijk maken. Dit VKA zal nader worden uitgewerkt in het MER zodat op basis hiervan de vergunningaanvraag kan worden ingediend. De mogelijke milieueffecten van specifiek dit voorkeursalternatief worden behandeld in het MER.

4 MOGELIJKE EFFECTEN EN MAATREGELEN

4.1 Mogelijke effecten

In het MER zullen naast het relevante beleid en het nut en de noodzaak van windenergie een aantal milieueffecten die het voornemen met zich meebrengt in beeld worden gebracht. Het zal gaan om de hierna te noemen aspecten.

Geluid

Windturbines produceren geluid. Het geluid is afkomstig van de bewegende delen in de rotor en van de rotorbladen die door de wind worden rondgedraaid. In het MER worden de geluidseffecten kwantitatief vastgesteld, door de geluidscontouren te berekenen van het windpark en het aantal geluidgevoelige bestemmingen (woningen van derden) binnen de contouren te bepalen.⁷ Bij het bepalen van de effecten worden de geluidscontouren in beeld gebracht in 5 dB-klassen. Dit betreft de wettelijke geluidsnorm voor windturbinegeluid, L_{den} 47 dB en L_{night} 41 dB ter vergelijking van de varianten. Tevens zal worden aangegeven of aan de wettelijke voorschriften voor geluid kan worden voldaan en of hiertoe mitigerende maatregelen vereist zijn. Ook zal de geluidbelasting in het plangebied van industriële activiteiten en de snelweg worden bepaald en aangegeven worden wat de akoestische kwaliteit van de omgeving is met de cumulatieve geluidbelasting van de windturbines.

De geluidbelasting van specifiek laagfrequent geluid van de windturbines zal, door middel van verwijzing naar eerder uitgevoerd onderzoek, tevens aandacht krijgen in het MER.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken een bewegende schaduw over de grond als gevolg van de draaiende rotor. Dit heet ook wel slagschaduw. Op bepaalde plaatsen en onder bepaalde omstandigheden kan de slagschaduw op een raam van een vertrek vallen en in dat vertrek een variatie van lichtsterkte veroorzaken. Dit kan als hinderlijk worden ervaren. De mate van hinder wordt onder meer bepaald door de opstelling, door de duur van de slagschaduw (blootstellingsduur) en door de intensiteit van de wisselingen in lichtsterkte. In het MER wordt de slagschaduw kwantitatief vastgesteld door het bepalen van de slagschaduwcontouren. In het MER zullen, naast een contour die overeenstemt met de wettelijke norm voor slagschaduw, ook twee andere contouren van slagschaduwduur in beeld worden gebracht dat inzicht geeft in de tijdsduur van de slagschaduwhinder. Binnen de contouren wordt het aantal woningen van derden bepaald. Tevens wordt aangegeven of voldaan kan worden aan de wettelijke normen voor slagschaduwhinder en of mitigerende maatregelen vereist zijn om hieraan te voldoen.

Cumulatie van geluid en slagschaduw

Om cumulatieve effecten van geluid en slagschaduw inzichtelijk te maken zal in het MER voor een aantal toetspunten inzichtelijk worden gemaakt wat de effecten zijn van beide thema's. Dit speelt in het bijzonder een rol bij het huidige windpark Reusel-De Mierden en het momenteel in

⁷ Het aantal gehinderden door geluid wordt vastgesteld met behulp van de rapportage van TNO, Hinder door geluid van windturbines – dosis-effectrelaties (2008).

ontwikkeling zijnde Windpark De Pals in de buurgemeente Bladel. Dit maakt integraal onderdeel uit van de beoordeling van deze thema's.

Natuur

De effecten van zowel de aanleg als de exploitatie van het windpark op flora en fauna worden in kaart gebracht en beschreven. Het zal hierbij in het kader van soortenbescherming voornamelijk gaan om de risico's voor vogels en vleermuizen op aanvaring, verstoring en barrièrewerking. In het kader van gebiedsbescherming wordt gekeken naar de effecten op beschermde natuurgebieden in de omgeving van het windpark. Tevens worden daarbij de relevante kaders beschouwd die in de Verordening Ruimte Noord-Brabant worden gesteld ten aanzien van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de groenblauwe mantel. Deze zijn in paragraaf 2.3 behandeld. Uit Figuur 4.1 blijkt dat delen van de opstellingslijnen zich binnen het NNB bevinden.

Figuur 4.1 Natuurgebieden volgens ambitiekaart

Ook dient te worden gekeken naar het Belgische Natura 2000-gebied 'Kleine Nete', dat zich direct ten zuiden van de Nederlands-Belgische grens bevindt. Evenals de eventuele invloed op overige Natura 2000-gebieden in België. Aangezien de Belgische wetgeving niet van toepassing is op initiatieven in Nederland, moeten de Europese richtlijnen worden nagestreefd. Dit betekent dat de effecten op de nabijgelegen Natura-2000 gebieden in binnen- en buitenland moeten worden bepaald. Net als in Nederland is het bij de planning van ruimtelijke projecten nodig te onderzoeken of zij verenigbaar zijn met de instandhoudingsdoelstellingen van (de soorten in) het gebied. Dit geldt voor zowel planlocaties in een Natura-2000 gebied als in de nabijheid ervan. Als significante effecten op het Natura-2000 gebied uitgesloten kunnen worden, zal dit geen belemmering vormen voor de realisatie van het project. Ook als significante effecten (na mitigerende maatregelen) niet uitgesloten kunnen worden, kan

vrijstelling worden verleend indien kan worden aangetoond dat er geen alternatieven mogelijk zijn of als er sprake is van dringende redenen van algemeen belang. In dit geval moeten de effecten echter wel elders gecompenseerd worden (bijvoorbeeld de herhuisvesting van getroffen dieren).

Cultuurhistorie en archeologie

In het MER wordt aangegeven of verwacht kan worden dat archeologische relictten in de bodem ter plaatse van de windturbines aanwezig zullen zijn, en welke maatregelen genomen kunnen worden om eventuele waarden te beschermen. Voor het aspect cultuurhistorie geven de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) en de Cultuurhistorische Waardenkaart van de gemeente Reusel-De Mierden een eerste indicatie of archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Uiteindelijk dient bepaald te worden in hoeverre het windpark in conflict is of aansluit bij het beleid en of archeologisch (voor)onderzoek nodig is.

Landschap

Het MER zal uitgebreid aandacht besteden aan de landschappelijke effecten van het windpark. Voor de alternatieven wordt beoordeeld wat de landschappelijke effecten zijn mede op basis van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied. De verandering die de plaatsing van windturbines met zich meebrengt wordt in beeld gebracht onder meer aan de hand van fotovisualisaties vanuit verschillende posities en standpunten. In overleg met landschappers van de gemeente Reusel-De Mierden worden de standpunten bepaald.

Bij de beoordeling van het aspect landschap zullen de effecten in beeld worden gebracht met behulp van de volgende beoordelingscriteria:

- Invloed op de landschappelijke structuur;
- Herkenbaarheid van de opstelling;
- Interferentie / samenhang met andere windinitiatieven of andere hoge elementen;
- Invloed op de rust (visueel);
- Invloed op de openheid;
- Zichtbaarheid (inclusief eventuele obstakelverlichting).

Waterhuishouding en bodemkwaliteit

Voor het windpark worden enkele verhardingen aangebracht die effect op de waterhuishouding kunnen hebben, te weten bouw- en onderhoudswegen, opstelplaatsen voor bouw en onderhoud, fundering van de windturbines en een inkoopstation. De waterhuishouding wordt in het MER beoordeeld op een aantal punten, deze zijn in ieder geval grondwater, oppervlaktewater en hemelwaterafvoer. Daarnaast maakt ook het uitvoeren van de watertoets deel uit van de beoordeling op waterhuishouding. Voor het aspect bodemkwaliteit wordt bekeken of de locatie verdacht is van bodemverontreiniging door middel van een historisch bodemonderzoek.

Veiligheid

Om de veiligheid van de omgeving van het windpark te kunnen garanderen wordt onderzocht welke veiligheidseffecten het plaatsen en in werking hebben van windturbines heeft op de omgeving. Het MER beschrijft hoe de veiligheid van (vlieg)verkeersdeelnemers en van personen die in de onmiddellijke omgeving wonen en werken gewaarborgd is of kan worden. Onder andere aan de hand van het Handboek Risicozonering Windturbines versie 3.1 (RVO, 2014) wordt gekeken welke veiligheidscontouren rondom de windturbines moeten worden aangehouden en wordt in beeld gebracht welke risicobronnen in de omgeving van het windpark aanwezig zijn. Er zal ook aandacht zijn voor domino-effecten die kunnen optreden bij het eventueel falen van de windturbine.

Overig ruimtegebruik

De huidige functie van het gebied is agrarisch. Onderdeel van de effectbeoordeling is het bepalen van de invloed op het bestaande ruimtegebruik. Dit vindt plaats door de oppervlaktes die benodigd zijn per variant aan bebouwd oppervlak (windturbine inclusief opstelplaats en toegangswegen) te bepalen. In dit hoofdstuk worden tevens eventuele effecten op overig ruimtegebruik, zoals straalpaden, radarinstallaties en vliegverkeer meegenomen.

Duurzame energieopbrengst en vermeden emissies

De productie van duurzame energie is één van de belangrijkste redenen om windparken te realiseren. Van de te onderscheiden alternatieven wordt daarom in het MER berekend hoeveel elektriciteit wordt opgewekt. Ook wordt bepaald welke uitstoot van schadelijke stoffen door het windpark vermeden wordt, in vergelijking met de situatie dat dezelfde hoeveelheid energie wordt opgewekt op conventionele wijze, zoals verbranding van steenkool en aardgas. Het gaat daarbij om de vermeden uitstoot van CO₂, NO_x en SO₂ en fijnstof. Er zal ook aandacht zijn voor de gemiddelde energetische terugverdientijd van windturbines op deze locatie.

4.2 Effectbeoordeling

De omvang van het studiegebied – het gebied waarbinnen zich mogelijke effecten kunnen voordoen – verschilt per milieuaspect. In het algemeen is het studiegebied (aanzienlijk) groter dan het plangebied: het gebied waarbinnen zich de voorgenomen activiteit afspeelt.

De verwachte effecten worden beschreven en beoordeeld. Het nulalternatief fungeert als referentie voor de beoordeling van de effecten. De effectbeschrijving zal waar mogelijk en zinvol met cijfers onderbouwd worden. Indien het niet mogelijk is om de effecten te kwantificeren, zal de beschrijving kwalitatief zijn.

Naast blijvende effecten wordt ook aandacht besteed aan tijdelijke en/of omkeerbare gevolgen. Dit betreft met name de bouw van het windpark (zoals effect van verstoring tijdens de bouw voor ecologie) en alle bijbehorende voorzieningen, zoals aanpassing van bestaande wegen, aanleg van nieuwe ontsluitingswegen ten behoeve van het windpark, aanvoer van bouwmaterialen, realisatie van kraanopstelplaatsen en de installatie van de windturbines en de kabels. Ook wordt, waar zinvol, aangegeven of cumulatie met andere plannen en/of projecten kan optreden.

De effecten worden per milieuaspect beschreven aan de hand van beoordelingscriteria. Soms is dit een harde parameterwaarde die door de overheid is aangewezen als norm (getal); bijvoorbeeld de grenswaarde voor geluidhinder. Echter, vaak zijn de geëigende parameters niet zo duidelijk omschreven. Deze moeten dan worden herleid uit het voorgenomen beleid inzake de verschillende milieuaspecten. In Tabel 4.1 is per milieuaspect aangegeven welke criteria worden gebruikt en de wijze waarop de effecten worden beschreven en beoordeeld (kwantitatief en/of kwalitatief).

Tabel 4.1 Beoordelingscriteria per milieuaspect

Aspecten	Beoordelingscriteria	Effectbeoordeling
Geluid	- Aantal geluidgevoelige objecten (zoals woningen van derden⁸) waarbij de wettelijke geluidsnorm ($L_{den}=47$ dB) wordt overschreden - Aantal geluidgevoelige objecten buiten de wettelijke geluidnorm, binnen 42 L_{den} dB - Laagfrequent geluid - Cumulatieve geluidbelasting	Kwantitatief Laagfrequent geluid kwalitatief
Slagschaduw	Aantal woningen en bedrijven van derden onder de wettelijke norm voor slagschaduw per jaar	Kwantitatief
Natuur	- Oprichting: effect op beschermde gebieden - Exploitatie: effect op beschermde gebieden - Oprichting: effect op beschermde soorten - Exploitatie: effect op beschermde soorten	Kwalitatief en kwantitatief (soorten en stikstof)
Cultuurhistorie en archeologie	- Aantasting cultuurhistorische waarden - Aantasting archeologische waarden	Kwalitatief
Landschap	- Aansluiting op landschappelijke structuur - Herkenbaarheid van de opstelling - Interferentie / samenhang bestaande hoge elementen - Invloed op de rust - Invloed op de openheid - Zichtbaarheid	Kwalitatief
Waterhuishouding en bodem	- Watersysteem (waterkwantiteit en waterkwaliteit) - Watergangen (bereikbaarheid voor het beheer en onderhoud) - Bodemkwaliteit	Kwalitatief
Veiligheid	- Bebouwing - Wegen, waterwegen en spoorwegen - Industrie en inrichtingen - Transportleidingen en hoogspanningsleidingen - Dijklichamen en waterkeringen	Kwantitatief (aantal objecten binnen de toetsafstand)
Ruimtegebruik	- Huidige functies - Straalpaden	Kwalitatief

⁸ Woningen van derden zijn woningen die niet behoren tot de inrichting van het windpark

Aspecten	Beoordelingscriteria	Effectbeoordeling
	- Vliegverkeer en radar - Mogelijke invloed op de bedrijfsvoering van nabijgelegen bedrijfspanden	
Duurzame energieopbrengst en vermeden emissies	- Opbrengst - CO₂-emissiereductie - SO₂-emissiereductie - NO_x-emissiereductie - PM10 (fijnstof)	Kwantitatief, resp. in MWh, en Kton

Om de effecten van de alternatieven per aspect te kunnen vergelijken, worden deze op basis van een + / - score beoordeeld. Hiervoor wordt de volgende beoordelingsschaal gehanteerd:

Tabel 4.2 Beoordelingsschaal

Score	Oordeel ten opzicht van de referentiesituatie (nulalternatief)
--	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare negatieve verandering
-	Het voornemen leidt tot een merkbare negatieve verandering
0	Het voornemen onderscheidt zich niet van de referentiesituatie (nulalternatief)
+	Het voornemen leidt tot een merkbare positieve verandering
++	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare verbetering van het milieu

Indien de effecten marginaal zijn, wordt dit in de voorkomende gevallen aangeduid met 0/+ (marginaal positief) of 0/- (marginaal negatief).

4.3 Mitigerende maatregelen

De in het MER aan te geven milieueffecten kunnen door middel van het uitvoeren van mitigerende maatregelen verzacht worden of teniet worden gedaan. In het MER worden deze maatregelen genoemd en beschreven. Een voorbeeld van een mitigerende maatregel is het stilzetten van de turbine op momenten dat slagschaduwhinder optreedt.

4.4 Leemten in kennis en informatie

In het MER zal worden aangegeven welke belangrijke informatie ontbreekt en welke gevolgen dit heeft voor de effectvoorspelling. Waar mogelijk zal worden aangegeven welke aanvullende onderzoeken deze leemten kunnen wegnemen.

4.5 Evaluatie

In het MER zal aangegeven worden welke milieuaspecten tijdens en na het realiseren van het voornemen gemonitord en geëvalueerd dienen te worden, teneinde na te gaan wat de daadwerkelijk optredende milieueffecten zijn. Eventueel kunnen op basis daarvan maatregelen getroffen worden.

5 PROCEDURES EN BESLUITVORMING

5.1 Inleiding

In hoofdstuk 1 is aangegeven dat er een projectMER wordt opgesteld ten behoeve van de omgevingsvergunning. In deze paragraaf wordt weergegeven welke stappen worden doorlopen voor de m.e.r.-procedure en in welke procedurele context dit plaatsvindt.

5.2 Ruimtelijke procedure

Het initiatief van een windpark in het beoogde plangebied wordt niet mogelijk gemaakt onder het vigerende bestemmingsplan van de gemeente Reusel-De Mierden. De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 19 december 2017 aangegeven een positieve grondhouding te hebben en verzoekt het college van B&W onder voorwaarden medewerking te verlenen aan het ontwikkelen van een windpark in het zuiden van Reusel-De Mierden. Dit betekent dat de gemeente het door de initiatiefnemers ingediende principeverzoek voor planologische medewerking goedkeurt, waarmee het instemt om onder voorwaarden de ruimtelijk planologische kaders te scheppen waarbinnen het windpark ontwikkeld mag worden.

Ruimtelijk planologisch kader

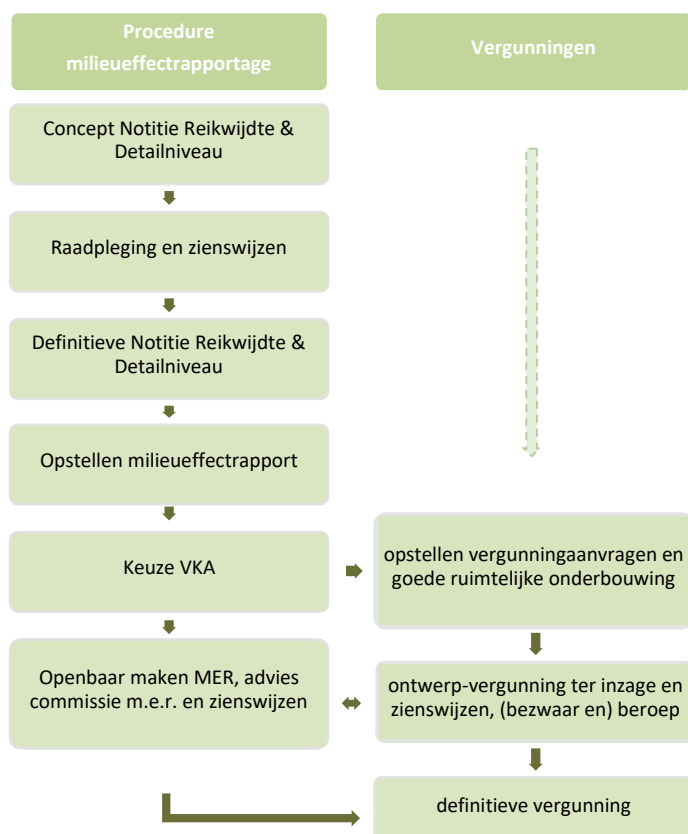
De vergunning van het windpark zal worden aangevraagd voor het zogenaamde 'gebruik van gronden in strijd met de ruimtelijke regels' (artikel 2.1 lid c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Voorwaarde bij een dergelijke vergunningaanvraag is dat het windpark niet in strijd is met de goede ruimtelijke ordening (artikel 2.12 lid 1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). De vergunning kan pas worden verleend mits is onderbouwd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. De initiatiefnemer draagt zorg voor het opstellen van een dergelijke 'goede ruimtelijke onderbouwing'. Het bevoegd gezag besluit uiteindelijk of hier sprake van is bij de vergunningverlening.

Deze vergunning betreft een besluit, in dit geval genomen door de gemeente Reusel-De Mierden. Een besluit als deze, dat gaat over het ontwikkelen van 8 tot 11 windturbines met een gezamenlijk vermogen van meer dan 15 MW, is m.e.r.(beoordelings)plichtig zoals reeds in hoofdstuk 1 is beschreven. De uitkomsten van het milieueffectrapportage worden gebruikt voor het opstellen van de goede ruimtelijke onderbouwing.

5.3 M.e.r.-procedure

Deze paragraaf beschrijft welke stappen worden doorlopen in de m.e.r.-procedure. Figuur 5.1 geeft dit schematisch weer in relatie tot de vergunningen.

Figuur 5.1 Hoofddlijnen m.e.r.-procedure Windpark Agro-Wind Reusel

Openbare kennisgeving

Het bevoegd gezag geeft openbaar kennis van het voornemen om een besluit voor te bereiden waarvoor een m.e.r. wordt doorlopen. Daarin staat:

- dat stukken ter inzage worden gelegd;
- waar en wanneer dit gebeurt;
- dat er gelegenheid is zienswijzen in te dienen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER;
- aan wie, op welke wijze en binnen welke termijn;
- en of de Commissie voor de m.e.r. om advies zal worden gevraagd over de voorbereiding van het plan.

Verdrag van Espoo

Op basis van het verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband (Verdrag van Espoo, 1991), moet naast de milieueffecten van een project in eigen land tevens gekeken worden naar effecten aan de andere kant van de grens. Volgens onderlinge afspraken moet het buurland betrokken worden indien een m.e.r.-plichtige activiteit op een afstand van ten

hoogste 5 kilometer van de grens worden uitgevoerd. Hierbij geldt ook dat het publiek van het mogelijk benadeelde buurland op dezelfde wijze in de gelegenheid gesteld moet worden commentaar te leveren als het eigen publiek.

Raadpleging overlegpartners en betrokken bestuursorganen over reikwijdte en detailniveau

Het bevoegd gezag raadpleegt de overlegpartners en de overheidsorganen die bij de voorbereiding van het plan moeten worden betrokken over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Het raadplegen van de Commissie voor de m.e.r. is niet verplicht voor de NRD-fase. Voor dit project wordt voorgesteld om in deze fase geen apart advies te vragen aan de Commissie voor de m.e.r. Dit advies zal in het kader van de m.e.r. wel gevraagd worden. Raadpleging gebeurt door de Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau, waarin de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER wordt beschreven. Deze zal naar de overlegpartners en betrokken bestuursorganen verzonden worden.

Zienswijzen indienen

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt tevens het belangrijkste stuk dat in het kader van de bovengenoemde openbare kennisgeving ter inzage wordt gelegd, zodat zienswijzen kunnen worden ingediend. De termijn daarvoor is normaliter 6 weken.

Vaststellen reikwijdte en detailniveau van het MER

Deze Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau zal voor het op te stellen MER worden vastgesteld door de gemeente Reusel-De Mierden. Daarbij worden de ingekomen zienswijzen en het advies van de betrokken overheidsorganen meegenomen.

Opstellen MER

De eisen waaraan het MER moet voldoen zijn beschreven in artikel 7.23, eerste lid, Wm (en uiteraard deze notitie reikwijdte en detail). Samengevat moet het MER in elk geval bevatten/beschrijven:

- het doel van het project;
- een beschrijving van het project en de 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven;
- welke plannen er eerder voor deze activiteit zijn vastgesteld en welke alternatieven daarin waren opgenomen;
- voor welk(e) besluit(en) het MER wordt gemaakt en welke besluiten met betrekking tot het project al aan het MER vooraf zijn gegaan;
- een beschrijving van de 'huidige situatie en de autonome ontwikkeling' in het plangebied;
- welke gevolgen het project en de alternatieven hebben voor het milieu en een motivering van de manier waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven en een vergelijking van die gevolgen met de 'autonome ontwikkeling';
- effectbeperkende c.q. mitigerende maatregelen;
- leemten in kennis;
- een publiekssamenvatting.

Openbaar maken van het MER en raadpleging Commissie voor de m.e.r.

Het MER wordt ter inzage gelegd en voor advies verzonden aan de Commissie voor de m.e.r. De terinzagelegging gebeurt in principe gelijktijdig met de terinzage legging van de ontwerp-vergunningen.

Zienswijzen indienen

Iedereen kan zienswijzen indienen op het MER en de ontwerpvergunning. De termijn daarvoor is 6 weken.

Advies Commissie voor de m.e.r.

De Commissie m.e.r. geeft eveneens een advies op de inhoud van het MER (toetsingsadvies) waarbij zij de ingekomen zienswijzen betreft. Eventueel geven de zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. aanleiding tot het maken van een aanvulling op het MER, bijvoorbeeld om een aantal zaken wat verder uit te diepen of nadere accenten te leggen.

Vaststellen plan inclusief motivering

Het bevoegd gezag stelt het definitieve ruimtelijke plan (alsmede de vergunningen in geval van toepassing van de provinciale coördinatieregeling) vast en geeft daarbij aan hoe rekening is gehouden met de in het MER beschreven milieugevolgen en wat de overwegingen zijn met betrekking tot de in het MER beschreven alternatieven, de zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r.

Bekendmaken plan

De definitieve plannen worden bekendgemaakt.

Evaluatie

Het bevoegd gezag evalueert de werkelijk optredende milieugevolgen en neemt zo nodig maatregelen om de gevolgen voor het milieu te beperken.

5.4 Vergunningen

Voordat met de uitvoering van de voorgenomen activiteiten kan worden begonnen, zijn er nog verschillende besluiten nodig:

- een omgevingsvergunning. In deze omgevingsvergunning worden de diverse aspecten opgenomen zoals bouw, milieu, et cetera;
- (eventueel) een watervergunning, wat alleen nodig is als dat op grond van de Keur van het Waterschap (verbodsbepalingen) is vereist.;
- (eventueel) vergunning op basis van de Wet Natuurbescherming.

Op 9 januari 2017 heeft middels een brief (kenmerk C2217703/4289536) Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant besloten om geen uitvoering te geven aan hetgeen gesteld onder artikel 9f van Elektriciteitswet 1998 en de bevoegdheid terug te leggen bij het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Reusel-De Mierden.

5.5 Informatie en inspraak

In de milieueffectrapportage zijn twee formele inspraakmomenten: tijdens de terinzagelegging van de Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau en tijdens de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten en bijbehorend projectMER. De plaatsen en tijden van deze terinzageleggingen zullen bekend gemaakt worden door middel van publicatie in één of meerdere dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze, daarbij wordt

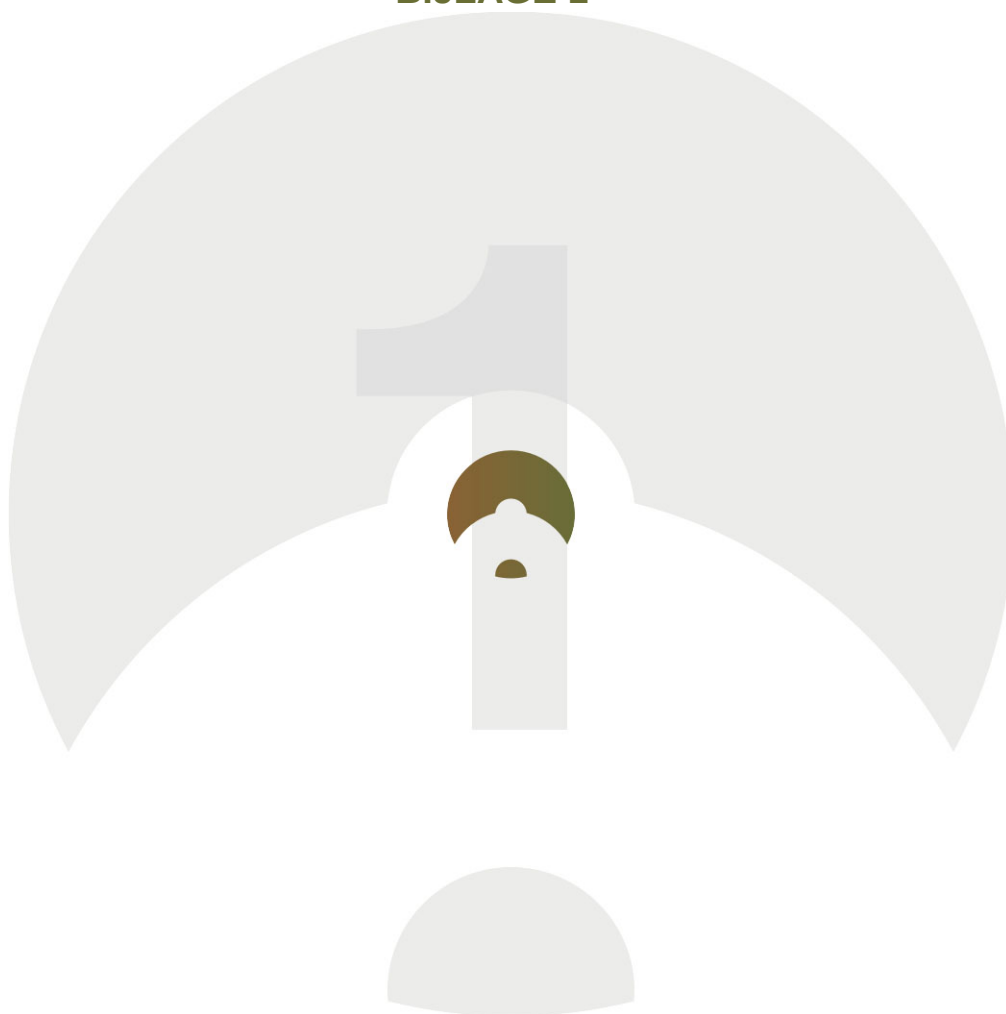
ook bekend gemaakt of en wanneer er een informatiebijeenkomst plaatsvindt. Na verwerking van de zienswijzen zullen de definitieve besluiten worden genomen.

Schriftelijke reacties kunnen gedurende de terinzagelegging onder vermelding van '*Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windpark Agro-Wind Reusel*' worden gestuurd naar:

Gemeente Reusel-De Mierden
Postbus 11
5540 AA Reusel-De Mierden

De ingediende zienswijzen worden meegenomen bij de vaststelling van de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

BIJLAGE 1

Gebruikte afkortingen en begrippen

Alternatief

Andere wijze dan de voorgenomen activiteit om (in aanvaardbare mate) tegemoet te komen aan de doelstelling(en). De Wet milieubeheer schrijft voor dat in een MER alleen alternatieven moeten worden beschouwd die redelijkerwijs in de besluitvorming een rol kunnen spelen.

Ashoogte

De hoogte van de rotor-as, waaraan de rotorbladen van de windturbine zijn bevestigd, ten opzichte van het maaiveld.

Autonome ontwikkeling

Veranderingen, die zich in het milieu zullen voltrekken als noch de voorgenomen activiteit, noch een van de alternatieven worden gerealiseerd. Zie ook 'nulalternatief' en 'referentiesituatie'.

Bevoegd gezag

In het kader van de Wet Milieubeheer (Wm) en de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro): één of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer het besluit te nemen waarvoor het Milieueffectrapport wordt opgesteld.

Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.)

Commissie van onafhankelijke deskundigen die het bevoegd gezag adviseert over de gewenste inhoud van het milieueffectrapport (niet verplicht) en in een latere fase in het toetsingsadvies over de kwaliteit van het milieueffectrapport.

Direct-omwonenden

Alle bewoners en bedrijven binnen een straal van 900 meter van de beoogde lijnopstellingenInitiatiefnemer.

Initiatiefnemer

Degene die een m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen, in dit geval de vereniging High-Tech Agro Campus Reusel.

Mitigatie

Het verminderen van nadelige effecten (op het milieu) door het treffen van bepaalde maatregelen.

Milieueffectrapportage (m.e.r.)

De procedure van milieueffectrapportage; een hulpmiddel bij de besluitvorming, dat bestaat uit het maken, beoordelen en gebruiken van een milieueffectrapport en het evalueren achteraf van de gevolgen voor het milieu van de uitvoering van de activiteit waarvoor een milieueffectrapport is opgesteld.

MER

Milieueffectrapport. Een openbaar document waarin van een voorgenomen activiteit van redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven of varianten de te verwachten gevolgen voor het milieu in hun onderlinge samenhang op systematische en zo objectief mogelijke wijze worden beschreven.

MW

Megawatt = 1.000 kilowatt = 1.000 kW. kW is een eenheid van vermogen.

Nul-alternatief

Bij dit alternatief wordt uitgegaan van de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling. Dit alternatief dient als referentiekader voor de effectbeschrijving van de andere alternatieven.

Plangebied

Dat gebied, waarbinnen de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven kan worden gerealiseerd. Vergelijk: studiegebied.

Referentiesituatie

Zie 'Nul-alternatief'.

Richtlijnen

Document waarin het bevoegd gezag aangeeft wat er in het MER ten minste moet worden onderzocht.

Rotordiameter

De diameter van de denkbeeldige cirkel die door de rotorbladen (wieken) van de windturbine worden bestreken.

Studiegebied

Dat gebied, waarbinnen de milieugevolgen dienen te worden beschouwd. De omvang van het studiegebied kan per milieuaspect verschillen. Vergelijk: plangebied.

Tiphoogte

Maat die voor windturbines wordt gebruikt om de maximale hoogte vanaf de grond aan te geven wanneer een rotorblad verticaal staat. De tiphoogte is gelijk aan de ashoogte + halve rotordiameter.

Varianten

Mogelijkheid om via (een) iets andere deelactiviteit(en) de doelstelling(en) in redelijke mate te realiseren. Dit wordt niet als complete activiteit beschreven in het MER (want dan zou er sprake zijn van een alternatief).

Wettelijke overlegpartners

Overlegpartners die geraadpleegd worden door het bevoegd gezag teneinde een advies te krijgen over het plan en het MER. Veelal gaat het hierbij om de Regionale Inspectie van het Ministerie van I&W, de lokale afdeling van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het waterschap en eventueel buurgemeenten en provincie(s).